тел.0702/6-23-23; факс.0702/6-23-55; https://bobovdol.egov.bg; email: obshtina@bobovdol.egov.bg ; ул."27-МИ Октомври"№ 2

МОТИВИ

За изготвяне на Програма за енергийна ефективност на община Бобов дол

Във връзка с изтекъл срок на общинска програма за енергийна ефективност и на основание на чл. 11 и чл. 12 от Закона за енергийната ефективност, държавната политика в областта на енергийната ефективност се изпълнява от всички държавни и местни органи, като за целта тези органи разработват и приемат **Програми за енергийна ефективност,** съответстващи на целите, заложени в:

1. Националната стратегия за енергийна ефективност на Република България;
2. Национален план за действие за енергийна ефективност;
3. Национален план за увеличаване на броя на сградите с близко до нулево потребление

на енергия.

Програмите за енергийна ефективност се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети на регионалните планове за развитие на съответните райони, както и въз основа на перспективите за устойчиво икономическо развитие на съответните райони за икономическо планиране.

Изготвянето на програми за енергийна ефективност е пряко свързано с основните европейски регламенти и директиви относими към изготвянето на програма за енергийна ефективност на община, а именно:

Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност (EED):

Това е ключовият законодателен акт на ЕС в областта на енергийната ефективност. Тя определя обща рамка от мерки за насърчаване и постигане на целите на Съюза за енергийна ефективност от 20% до 2020 г. и поставя основата за по-нататъшни подобрения. Тази директива задължава държавите членки да гарантират, че централните органи на държавната администрация закупуват само продукти, услуги и сгради с висока енергийна ефективност. Това има пряко отношение към общинските обществени поръчки и управление на сградния фонд. Директивата изисква държавите членки да гарантират, че 3% от общата площ на отопляемите и/или охлажданите сгради, собственост на и използвани от централните органи на държавната администрация, се обновяват всяка година, за да отговарят на минималните изисквания за енергийна ефективност, което е релевантно за общинските сгради. Европейската директива налага задължение на държавите членки да постигнат кумулативни спестявания на енергия за крайния потребител, при което общините могат да допринесат за постигането на тези цели чрез мерки за енергийна ефективност на местно ниво. Директивата насърчава енергийните одити, интелигентното измерване, информацията и обучението за енергийна ефективност.

Директива (ЕС) 2018/2002 за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност:

Тази директива преразглежда и засилва изискванията на Директива 2012/27/ЕС, като поставя обвързваща цел за енергийна ефективност на ЕС от поне 32,5% до 2030 г. Директивата усилва ролята на обществения сектор в насърчаването на енергийната ефективност и въвежда нови изисквания за годишно обновяване на сгради на публични органи и повишава изискванията за енергийни одити и прозрачност на потреблението.

Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и действията в областта на климата (Регламент за управлението):

Този регламент установява рамка за интегрирано енергийно и климатично планиране, наблюдение и докладване. **Член 3 от регламента з**адължава държавите членки да изготвят интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК) за периода 2021-2030 г., които включват национални цели и политики за енергийна ефективност. Общинските програми трябва да бъдат съобразени с тези национални планове. Регламентът изисква държавите членки да докладват редовно за напредъка си по отношение на енергийната ефективност.

Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите (EPBD):

Тази директива определя изисквания за енергийните характеристики на новите и съществуващите сгради, включително минимални изисквания за енергийна ефективност, сертифициране на енергийните характеристики и инспекция на отоплителни и климатични системи. Тя е особено важна за общинските сгради и за насърчаване на енергийно ефективно строителство и обновяване на територията на общината. Директивата насърчава преминаването към сгради с почти нулево потребление на енергия (nZEB)**.**

Директива 2009/125/ЕО за създаване на рамка за определяне на изисквания за екопроектиране на свързани с енергия продукти:

Тази директива, заедно с множество свързани регламенти, определя минимални стандарти за енергийна ефективност на различни домакински и промишлени уреди, осветителни тела и други продукти, които се използват в общините и от гражданите.

Цитираните регламенти влияят на изготвянето на общинска програма за енергийна ефективност, като: Определят цели и изисквания; Насочват приоритетите; Предоставят рамка за планиране и изпълнение; Създават възможности за финансиране и Изискват мониторинг и докладване**.**

При разработването на програма за енергийна ефективност на Община Бобов дол за периода 2025 – 2029 г., са приложени изискванията на цитираните европейски регламенти с което се гарантира нейната ефективност, съответствие и възможност за финансиране.

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ БОБОВ ДОЛ

тел.0702/6-23-23; факс.0702/6-23-55; https://bobovdol.egov.bg; email: obshtina@bobovdol.egov.bg ; ул.”27-МИ Октомври”№ 2

Проект

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ

2025-2029 г.

тел.0702/6-23-23; факс.0702/6-23-55; https://bobovdol.egov.bg; email: obshtina@bobovdol.egov.bg ; ул."27-МИ Октомври"№ 2

ПАСПОРТ НА ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ

Област: **Кюстендил**
Население на общината: **7675 души**
Адрес: **2670**, **Бобов дол, ул. 27 Октомври №2**

Кмет: **Елза Величкова**
Тел.: **0702/6 23 23**
Факс :**0702/6 23 55**

Официален сайт на общината: ***obshtina@bobovdol.egov.bg***

тел.0702/6-23-23; факс.0702/6-23-55; https://bobovdol.egov.bg; email: obshtina@bobovdol.egov.bg ; ул."27-МИ Октомври"№ 2

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯ 4

1. ВЪВЕДЕНИЕ 5

2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО 6

3. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ 6

4. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ 11

5. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ (ПЕЕ) 24

6. ИЗБОР НА ПРОГРАМИ ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ 32

7. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ 2020-2024Г. 47

8. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ 49

9. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ 53

10. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЕЕ 55

11. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО 58

12. ЗАКЛЮЧЕНИЕ 58

ПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯ

ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ЕС	Европейски съюз
ЕЕ	Енергийна ефективност
ПЕЕ	Програма за Енергийна ефективност
ЕСМ	Енергоспестяващи мероприятия
БГВ	Битово горещо водоснабдяване
КЕВР	Комисия за енергийно и водно регулиране
АУЕР	Агенция за устойчиво енергийно производство
ПЧП	Публично-частно партньорство
ОП	Оперативна програма
ФЕЕ	Фонд "Енергийна Ефективност"
НПО	Неправителствена организация
КПД	Коефициент на полезно действие
kВт,kW	Киловат
МВт,MW	Мегават
кВтч,kWh	Киловат час
кВт, kW (p)	Киловат пик
МВтч,MWh	Мегават час
кВт/год,kW/y	Киловата годишно
МВтч/год, MW/y	Мегават часа годишно
η	КПД (коефициент на полезно действие)
ч,h	Час
нм^3	Нормални метра кубични
м2	Метър квадратен
кв.м.	Квадратен метър
л/сек	Литър за секунда
^{o}C	Градус Целзий
Ktoe	Килотон нефтен еквивалент
Mtoe	Мегатон нефтен еквивалент

тел.0702/6-23-23; факс.0702/6-23-55; https://bobovdol.egov.bg; email: obshtina@bobovdol.egov.bg ; ул."27-МИ Октомври"№ 2

1.ВЪВЕДЕНИЕ

Съвременното понятие за енергийна ефективност означава извличане на максимална полза от всяка единица енергия чрез съответните навици и използване на модерни технологии за задоволяване на ежедневните нужди. Тя е най-лесният и ефективен начин за намаляване на енергийната консумация и замърсяването на околната среда. Разходът на енергия зависи основно от индустриалното развитие и броя на населението на всяка страна. Ако не се намали употребата на енергия, ще продължи да се увеличава цената й и зависимостта от внос на енергия и енергоносители.

В настоящия момент Държавите, членки на европейския съюз са изправени пред проблема с повишаването на цената на енергийните ресурси (петрол, въглища, природен газ и др.) и от заплахата за несигурност от доставките на енергия. Разходът на енергия зависи основно от индустриалното развитие и броя на населението на всяка страна. Ако не се намали употребата на енергия, ще продължи да се увеличава цената й и зависимостта от внос на енергия и енергоносители.

Накратко енергийната ефективност може да се представи като измерител на разумното използване на енергията. В основни линии включва повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това, естествено без загубата на комфорт.

За енергийна ефективност говорят следните фактори:

- Намаляване разходите за скъпи горива и енергии;
- Повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- Подобряване топлинния комфорт;
- Намаляване емисиите на вредни вещества;
- Предпоставка за устойчиво развитие.

Една от ключовите цели е да се подпомогне местната власт при осигуряването на достатъчно финансиране за изпълнение на отговорностите им и за предоставяне на адекватни обществени услуги. В това отношение с програмата за енергийна ефективност се цели да се подпомогне общината да намери финансиране за решаването на належащи инфраструктурни проблеми и други социално ориентирани програми, при

което обслужването на дълга се покрива изцяло от спестявания в общинските енергийни разходи.

Държавната политика в направление Енергийна ефективност (ЕЕ) се осъществява въз основа на национални дългосрочни и краткосрочни програми, приети от МС в съответствие със Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ) и наредбите към него от Закона за местното самоуправление и местна администрация, Закона за енергетика, Закона за устройство на територията и в съответствие с изпълнението на регионалните им планове за развитие за определен период.

• Органите на държавната власт и органите на местното самоуправление изготвят планове по енергийна ефективност и програми за тяхното изпълнение

• Държавните и местните органи представят отчети за изпълнение на плановете на изпълнителния директор на Агенция за устойчиво енергийно развитие

2.ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО

Разработването на Програмата за енергийна ефективност (ПЕЕ) от органите на държавната власт и на местно самоуправление е регламентирано в чл.12, ал.2 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ). Тя е в съответствие с Националната стратегия от ЗЕЕ и Националния план за действие по енергийна ефективност, при отчитане на специфичните особености на регионалните планове за развитие на съответния район за планиране.

Общият стремеж при изпълнението на ПЕЕ е намаляване на енергийната интензивност на брутния вътрешен продукт на страната чрез намаляване на потреблението на енергийни ресурси от крайните потребители на горива и енергия.

Във връзка с посоченото по-горе е необходимо всяка Община да изготви програма за енергийната ефективност.

В качеството си на орган на изпълнителната власт на местно ниво и в съответствие с чл.11, ал.2 от ЗЕЕ, Община Бобов дол разработва ***Програма за енергийна ефективност – 2025-2029г.***

3.ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Енергийната ефективност е качествено понятие, което изразява степента на използване на енергията. Да се повиши ефективността означава да се намали разходът на енергия, без да се накърнява качеството и комфортът за: отопление, осветление, превоз на хора и товари. Системата от мерки за енергийна ефективност може да намали консумацията и разходите на енергия, както и емисиите на парникови и вредни газове в

атмосферния въздух и да доведе да повишаване качеството на околната среда в общината.

На пазара на горива и енергия Община Бобов дол е представена като Потребител. Основното перо в консумацията на енергия е обслужването на Общинските сгради: административни сгради, сгради на образованието, на спорта, на здравеопазването, социалните дейности и на културата, както и системата на уличното осветление.

Въпреки ограничените бюджети на общината с помощта на реализирането на проекти от предходния програмен период и вложени собствени средства са въведени енергоспестяващи мерки (ECM) в сгради общинска собственост, както и оптимизация на уличното осветление, с цел намаляване на разходите за горива и енергия и ограничаване на вредните емисии, както и подобряване на комфорта.

3.1. Основата на програмата за енергийна ефективност на община Бобов дол залягат, следните приоритети:

- **Приоритет 1.**

<u>Подобряване на енергийните характеристики на публичния общински сграден фонд ;</u>

- Проучване на възможностите за използване на алтернативни енергоизточници и възобновяеми енергийни източници;

- Обследване за енергийна ефективност на сгради съгласно изискванията на ЗЕЕ;.

- Проектиране и подготовка на документи за кандидатстване по международни и национални програми за въвеждане на предписаните в обследванията ECM.

- Възлагане и изпълнение на ECM в сгради публична общинска собственост.

- Мерки за повишаване квалификацията и обучение на персонала, обслужващ енергийните системи.

- Обследване възможностите за оптимизация на уличното и парковото осветление на територията на Община Бобов дол, като се запазва и подобрява осветеността и се постигне енергиен ефект свързан с намаляване на разходите за енергия и поддръжка.

- **Приоритет 2.**

Повишаване на енергийната ефективност в частните сгради, чрез :

- оказване на техническа и консултантска помощ на проекти по национални и европейски програми за въвеждане енергоспестяващи мероприятия (ECM) в частния жилищен фонд;

- подготовка и провеждане на кампания за разясняване на енергийната ефективност в жилищните сгради;

- **Приоритет 3.**

Енергийна ефективност в сферите на местна промишленост, търговия и услуги:

- Съдействие за включване в проекти за намаляване на енергийното потребление в енергоемките сектори на промишлеността;

3.2. Производство и доставка на енергия на територията на община Бобов дол

Община Бобов дол е признат национален електроенергиен център, на територията са разположени:

- един брой ТЕЦ – Бобов дол в землището на с. Големо село;
- четиридесет и осем броя ФЕЦ – в с. Блато, с. Мали Върбовник, с. Големо село, с. Мламолово, с. Бабино, с. Бабинска река, с. Долистово, с. Мала фуча, с. Голема фуча, с. Коркина, с. Горна Козница, с. Голям Върбовник, с. Локвата, с. Новоселяне, с. Мали Върбовник, гр. Бобов дол в това число - 10 броя за собствени нужди и 38 броя за продажба.
- един брой ВЕЦ – Делектра - с. Мало село

По отношение на енергоносителите, баланса за община Бобов дол се формира от: ел. енергия, течни горива и твърдите горива – основно дърва и въглища, битова газ в незначителни количества.

Електроснабдяването на община Бобов дол се осъществява от Националната енергийна система, като електропреносната и електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея се стопанисват, поддържат и надграждат от електроразпределително дружество опериращо в Западна България.

Електропреносната и електроразпределителната мрежа на Община Бобов дол са добре изградени. Всички селища на територията на общината са електрифицирани.

Електроснабдяването се осъществява от електроразпределително предприятие „ЕРМ ЗАПАД" ЕАД.

На територията на Общината функционират 51 трансформаторни поста. Мрежата НН е смесена въздушна и кабелна.

През територията на Община Бобов дол транзитно преминават два магистрални газопровода, от които не е изградена връзка към населените места.

Отоплението на детските градини и на Административната сграда на Община Бобов дол е на газьол, на ОУ „Никола Вапцаров" и СОУ „Христо Ботев" и ОП „Чистота озеленяване и благоустройство"на въглища, на Професионална гимназия Бобов дол на ел.енергия, Народните читалища и спортната зала по борба на ел. енергия.

За отопление на населението се използват ел. Енергия, твърди горива – основно дърва, въглища и пелети, битова газ(пропан-бутан) в еднофамилни сгради с индивидуално парно отопление.

Към момента се изпълняват дейности по програма „Енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване - сграда на Общинска администрация - Бобов дол, град Бобов дол" по ПИИ с № BG-RRP-4.020-0208, финансиран по Механизма за възстановяване и устойчивост, Компонент 4 „Нисковъглеродна икономика", Инвестиция „Подкрепа за обновяване на сградния фонд", процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт" от Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), която обхваща общо пет общински сгради, а именно: Сграда на Общинска администрация Бобов дол; Зала по Борба; Културен дом, кв. 15, Община Бобов дол; Културен дом, кв.47, гр. Бобов дол; Сграда на Кметство-Мало село, с. Мало село, община Бобов дол.

„Модернизация на образователната среда в ОУ „Никола Вапцаров", гр. Бобов дол по ПИИ с рег. №BG-RRR-1.007-0146 „Модернизация на образователната среда в ОУ „Никола Вапцаров", гр. Бобов дол.

„Модернизация на образователната среда в СУ „Христо Ботев", гр. Бобов дол по ПИИ с рег. №BG-RRR-1.007-0152 „Модернизация на образователната среда в СУ „Христо Ботев", гр. Бобов дол.

3.3. Дейности на общината като потребител на енергия, като регулатор, като мотиватор и като иевститор

Главна задача на общинския план за енергийна ефективност е прилагането на оптимален вариант от мерки за енергийна ефективност в средносрочен период и постигането на максимални икономически, социални и екологични резултати.

тел.0702/6-23-23; факс.0702/6-23-55; https://bobovdol.egov.bg; email: obshtina@bobovdol.egov.bg ; ул."27-МИ Октомври"№ 2

Общината като юридически субект е консуматор на енергия. Това е свързано със задълженията, които по силата на закона следва да изпълнява.

Ролята на Общината като ***потребител*** на енергия най-често се прилага в 4 основни групи елементи за повишаване на енергийната ефективност:

- технически
- поведенчески
- организационни
- стимулиращи

Технически мерки – осъществяват се при производството, доставката разпределението и при крайната консумация на енергия.

Поведенческите, организационните и стимулиращи мерки - изискват по-малки разходи, но оказват съществено влияние, както върху консумацията на енергия, така и върху енергийната култура на крайните консуматори. Прилагането на тези мерки Общината изпълнява, чрез:

- Възлагане извършването на енергийни обследвания на общински сгради;
- Възлагане изготвянето на необходимата строителна документация, съгласно ЗУТ.
- Реализация на проекти за саниране, рехабилитация и енергийноефективни мероприятия на общинските сгради.
- Обучения за прилагане на мерки за ЕЕ, използване на ВЕИ и реализация на Енергийни програма/проекти.

Програмата за енергийна ефективност е насочен предимно към общинския сграден фонд и улично осветление.

Във връзка с ролята на Общината, като местен орган на властта и произтичащите от това задължения и правомощия, тя се явява основен механизъм за въздействие върху потребителите на енергия, изразяващо се в провеждане на информационни кампании, предоставяне на информация относно енергийната ефективност и използването на ВЕИ на територията на Община Бобов дол.

Община Бобов дол планира да провежда политика за повишаване културата на енергопотребление и неговата ефективност, чрез :

- Прилагане на енергоспестяващи мероприятия;
- Стимулиране на населението и стопанските обекти на територията на Общината за изпълнението на мерки по енергийна ефективност за жилищния фонд, сгради и съоръжения на стопански субекти.
- Провеждане на образователна и информационна кампания;
- Въвеждане на наблюдение, анализ и оценка на състоянието на изпълнението на плана за енергийна ефективност и програмата на общината.

Дейности на Общината, като регулатор и инвеститор

- Извършване на предпроектни проучвания;
- Подготовка на апликационни формуляри, събиране и окомплектоване на съпътстваща документация за кандидатстване с проекти за финансиране по Оперативни програми.
- Провеждане на процедури за подбор на изпълнител, съгласно ЗОП, за реализиране на получили финансиране проекти.
- Подпомагане на процеса за договаряне между етажна собственост и останалите участници на пазара на стоки и услуги при обновяване и поддържане на жилищните сгради
- Спазване на законовите постановки и изисквания на ЗУТ при издаване на разрешения за строеж на инвестиционни проекти и въвеждането на обектите в експлоатация;
- Разработване и приемане на транспортната схема на общината.
- Оптимизация на уличното осветление, чрез въвеждане на добри практики от съседни общини и международен опит.

4.СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ

Община Бобов дол, разположена в Югозападна България, се характеризира със специфична енергийна структура, която е силно повлияна от наличието на ТЕЦ "Бобов дол". Централата е ключов елемент не само за местната икономика, но и за енергийната сигурност на региона и страната. Анализът на енергийното потребление на общината изисква разглеждане на няколко взаимосвързани аспекта, включително ролята на ТЕЦ

"Бобов дол", местните енергийни ресурси, енергийната ефективност и предизвикателствата на енергийния преход.

Ролята на ТЕЦ "Бобов дол":

ТЕЦ "Бобов дол" е най-големият енергиен консуматор и производител на територията на общината. Централата осигурява значителен дял от електроенергията за националната енергийна система. Въпреки това, работата на ТЕЦ "Бобов дол", който разчита основно на въглища, е свързана с редица екологични проблеми и предизвикателства, особено в контекста на европейските политики за декарбонизация.

- **Икономическо значение:** ТЕЦ "Бобов дол" е важен работодател и осигурява значителни приходи за общинския бюджет чрез данъци и такси. Всяка промяна в дейността на централата има пряко въздействие върху икономическото състояние на общината и благосъстоянието на местното население.
- **Енергийна сигурност:** Централата играе ключова роля в осигуряването на енергийната независимост на страната.
- **Екологични предизвикателства:** Изгарянето на въглища води до значителни емисии на парникови газове и замърсяване на въздуха, което оказва негативно въздействие върху околната среда и здравето на хората.

Енергиен преход и диверсификация:

В контекста на глобалните усилия за борба с климатичните промени и европейските политики за декарбонизация, община Бобов дол е изправена пред необходимостта от енергиен преход. Този процес включва постепенно намаляване на зависимостта от въглища и увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ).

- **Предизвикателства:** Енергийният преход е сложен процес, който изисква значителни инвестиции, технологични иновации и социални промени. За община Бобов дол, предизвикателствата включват:
  - Загуба на работни места в традиционните енергийни сектори.
  - Необходимост от преквалификация на работната сила.
  - Намиране на алтернативни източници на приходи за общинския бюджет.
- **Възможности:** Енергийният преход също така предоставя възможности за развитие на нови икономически сектори и подобряване на качеството на живот. Тези възможности включват:
  - Развитие на ВЕИ проекти (слънчеви, вятърни, биомаса).
  - Повишаване на енергийната ефективност на сградите и инфраструктурата.
  - Развитие на зелени технологии и иновации.

Местни енергийни ресурси:

Община Бобов дол разполага с потенциал за използване на местни енергийни ресурси, което може да допринесе за диверсификацията на енергийния микс и намаляване на зависимостта от изкопаеми горива.

- **Слънчева енергия:** Регионът има благоприятни условия за развитие на слънчеви електроцентрали.
- **Биомаса:** Общината разполага с ресурси от биомаса, които могат да бъдат използвани за производство на енергия.
- **Геотермална енергия:** В района има потенциал за използване на геотермална енергия за отопление и производство на електроенергия.

Енергийна ефективност:

Повишаването на енергийната ефективност е ключов елемент на устойчивото енергийно развитие. Община Бобов дол има потенциал да намали енергийното си потребление чрез:

- **Реконструкция на обществени сгради:** Подобряване на топлоизолацията, подмяна на дограмата и инсталиране на енергоспестяващи системи за отопление и осветление.
- **Модернизация на уличното осветление:** Замяна на традиционните лампи с LED осветителни тела.
- **Насърчаване на енергийната ефективност в домакинствата:** Предоставяне на информация и стимули за енергоспестяващи мерки.

Предизвикателства и перспективи:

Община Бобов дол е изправена пред сложни предизвикателства в енергийния сектор, но също така има възможност да се развие, като устойчив енергиен център.

- **Ключови предизвикателства:**
  - Осигуряване на справедлив преход за засегнатите работници и общности.
  - Привличане на инвестиции в нови енергийни проекти.
  - Изграждане на обществена подкрепа за енергийния преход.
- **Перспективи:**
  - Развитие на конкурентна и устойчива енергийна икономика.
  - Подобряване на качеството на живот на местното население.
  - Принос към националните и европейски цели за климата и енергетиката.

В заключение, енергийното потребление на община Бобов дол е тясно свързано с дейността на ТЕЦ "Бобов дол" и е изправено пред предизвикателствата на енергийния преход. Успешното преодоляване на тези предизвикателства изисква интегриран подход, който включва диверсификация на енергийните източници, повишаване на енергийната ефективност и подкрепа за местните общности.

4.1. Обобщена оценка на състоянието на енергопотреблението и потенциал за енергийни спестявания

Анализът на ситуацията в различните сектори показва, че текущото състояние на енергийната ефективност в Община Бобов дол не се различава от това в страната като

цяло. Основните причини за това са високата енергоемкост на сградния фонд, високата енергоинтензивност на икономиката, морално остарели технологии, липса на ресурси за прилагане на енергоспестяващи мерки и др.

Състоянието на сградите, оборудването и инсталациите в повечето общински и обществени обекти налагат провеждането на мерки за намаляване разхода на енергия както и влагане на инвестиции във физическото обновяване на сградата и подмяната на съоръженията. Основните причини за високите разходи за потребление на горива и енергия са: амортизирани отоплителни инсталации и термогенератори в сградите без ефективен контрол на горивния процес и автоматизирано управление на топлинните процеси; лошо физическо състояние на сградите и конструкциите – без стандартните изолации на покриви и стени, стари дограми, позволяващи безпрепятствена инфилтрация на студен въздух; осветление с енергоемки светлоизточници; липса на режими за топлоподаване; липса на локални организационни мероприятия.

От голямо значение за общината е, че постигането на по-ниски текущи разходи за енергия и ефективността при изразходването им са предпоставка за подобряване на екологичната обстановка и намаляване на емисиите на парникови газове-въглероден двуокис, въглероден окис, серен двуокис, прахови частици и други замърсители на въздуха.

Подобряването на топлоизолацията, модернизирането на отоплителните инсталации, могат да намалят енергопотреблението в стария сграден фонд с около 50%.

Сериозна пречка за реализирането на целенасочени действия са липсата на стимули за рационално енергопотребление, недостатъчната осведоменост на потребителите за възможностите за намаляване на консумацията, липсата на надеждна институционална база и др.

Политиките на Общината в областта на повишаване на енергийната ефективност и разумното използване на енергия кореспондират с възможните мерки, които биха довели до подобряване на енергийните характеристики на сградния фонд, подобряване параметрите на околната среда и оптимизиране на потреблението на енергия. Ето защо, възможните действия са свързани от една страна с прилагането на мерки, целящи намаляване на консумацията на енергия (енергоспестяващи мерки), както и с такива, целящи подобряване на информираността на потребителите за енергийната ефективност, разумното използване на енергията и възможностите за оползотворяване на възобновяемата енергия.

4.2. Консумация на енергия на територията на общината

Потреблението на енергията е разпределено в няколко сектора:

- Общински сгради в областта на образованието - училища и детски градини;
- Общински сгради с административно и обществено значение;
- Общински сгради в областта на културата и спорта – читалища, културни домове, Спортни зали и др.;
- Общински сгради за социални услуги – центрове за настаняване от семеен тип.
- Общински дейности свързани с услуги - улично осветление; парково осветление;
- Непряко свързани с общинския бюджет - частни жилищни сгради, търговски заведения, селско стопански и промишлени производства.

Показателите за разход на енергия се изчисляват по методиките, определени в наредбите по чл. 169, ал. 4 във връзка с чл. 169, ал. 1, т. 6 от ЗУТ.

4.2.1. Изразходвани горива за отопление през 2020-2024 г. на територията на Община Бобов дол:

ТАБЛИЦА – РАЗХОД НА ГОРИВА ЗА ОТОПЛЕНИЕ - ИЗДРЪЖКА НА ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ

№	ОБЕКТ	ВИД ГОРИВО	КОЛИЧЕСТВО
1.	ОбА БОБОВ ДОЛ	ДИЗЕЛ	142,83 [t]
2.	КМЕТСТВА ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА	ЕЛ. ЕНЕРГИЯ	330 254,00 [Kw]
3.	ЦДГ – МИНЬОР, кв. Миньор	ДИЗЕЛ	19,33 [t]
4.	ОДЗ – ДРУЖБА	ДИЗЕЛ	59,46 [t]
5.	ЦДГ – ХР.БОТЕВ,кв.Хр.Ботев	ДИЗЕЛ	50,89 [t]
6.	ОП ЧОБ	ЕЛ. ЕНРГИЯ	18500[Kw]
	ОБЩО	**ДИЗЕЛ**	**313205,69** [t]
	ОБЩО	**ЕЛ. ЕНЕРГИЯ**	**3458754** [Kw]

ТАБЛИЦА ОБЕКТИ НА ДЕЛЕГИРАН БЮДЖЕТ

№	ОБЕКТ	ВИД ГОРИВО	КОЛИЧЕСТВО
1.	ОУ „НИКОЛА ВАПЦАРОВ"	ВЪГЛИЩА	105,00 [t]
2.	СОУ „ХР. БОТЕВ"	ВЪГЛИЩА	137,00 [t]
	ОБЩО	**ВЪГЛИЩА**	**242 [t]**

4.2.2. Изразходвана ел.енергия за 2024 г. на територията на Община Бобов дол:

ТАБЛИЦА ОБЕКТИ НА ИЗДРЪЖКА НА ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ

№	**ОБЕКТ**	**ЕЛ. ЕНЕРГИЯ [Kw], ср.месечно**
1.	УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ, ПАРКОВО ОСВЕТЛЕНИЕ	21786.42
2.	СГРАДИ: ОбА БОБОВ ДОЛ, КМЕТСТВА ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА, СПОРТНА ЗАЛА – БОРБА.	28054.83
3.	ЦДГ „МИНЬОР”	53.75
4.	ЦДГ „ХР.БОТЕВ”	1578.17
6.	ОДЗ „ДРУЖБА”	3228.43
	ОБЩО	**82756.42**

ТАБЛИЦА ОБЕКТИ НА ДЕЛЕГИРАН БЮДЖЕТ

№	**ОБЕКТ**	**ЕЛ. ЕНЕРГИЯ [Kw], ср.месечно**
1.	ОУ „НИКОЛА ВАПЦАРОВ”	898.75
2.	СОУ „ХР. БОТЕВ”	177.58
3.	ЦНСТ – Бобов дол	5191.75
4.	ЦНСТ - Мламолово	4000
	ОБЩО	**10268.08**

4.2.3. Текущо състояние на уличното осветление на територията на Община Бобов дол

Улично осветление на територията на Община Бобов дол е изградено от 2495 броя улични осветителни тела, 150 бр. паркови осветителни тела и 100 бр. лед прожектори с обща инсталирана мощност 55 410 W, както следва:

- Улични осветителни тела 414 бр. – 15 W консумирана мощност или 414 W инсталирана мощност

- Улични осветителни тела 2054 бр. - 20 W консумирана мощност 2054 W инсталирана мощност

- Улични осветителни тела 27 бр. - 30 W консумирана мощност или 27 W инсталирана мощност

- 100 бр. лед прожектори с 5060 W инсталирана мощност

- Паркови осветителни тела 150 бр. - 15 W консумирана мощност 2250 W инсталирана мощност

Достигната степен и качество на осветеност обуславят сигурността на движението на моторни превозни средства и пешеходците през тъмната част на денонощието.

4.2.4. Не са представени данни за енергийните разходи за непряко свързани с общинския бюджет обекти /частни жилищни сгради, търговски обекти, производствени и селсостопански предприятия/.

4.2.5. Информация от „Електрохолд Продажби“ ЕАД на основание чл. 63, ал.10 от ЗЕЕ относно консумираната ел. енергия

Небитови клиенти – 1 941 839 kWh

Битови клиенти – 14 642 620 kWh

4.2.6. Бариери

Финансови пречки:

- **Високи първоначални инвестиционни разходи:** Много енергийно ефективни технологии и мерки изискват значителни първоначални инвестиции, които могат да бъдат непосилни за домакинства, малки и средни предприятия (МСП) и дори за общини.
- **Труден достъп до финансиране:** Получаването на кредити или безвъзмездни средства за енергийна ефективност може да бъде сложно и тромаво, особено за по-малките участници. Банките често изискват обезпечения и доказване на възвръщаемост, което може да е трудно.
- **Недостатъчни финансови стимули:** Липсата или недостатъчността на държавни или общински програми за субсидиране, данъчни облекчения или други финансови стимули може да намали привлекателността на енергийно ефективните инвестиции.
- **Дълъг период на възвръщаемост:** Някои енергийно ефективни мерки имат по-дълъг период на възвръщаемост на инвестицията, което може да ги направи по-малко атрактивни за инвеститорите, които търсят бърза печалба.

Информационни и познавателни пречки:

- **Липса на информация и осведоменост:** Много хора и организации не са достатъчно информирани за ползите от енергийната ефективност, наличните технологии и възможностите за финансиране.
- **Скептицизъм и недоверие към новите технологии:** Съществува скептицизъм относно ефективността и надеждността на някои нови енергийно ефективни технологии.
- **Липса на технически познания и експертиза:** Оценката на потенциала за енергийна ефективност и внедряването на подходящи мерки изискват специализирани знания и умения, които често липсват.
- **Трудност при оценката на ползите:** Количественото измерване и прогнозиране на бъдещите енергийни спестявания може да бъде сложно, което затруднява вземането на информирани решения.

Административни и регулаторни пречки:

- **Сложна и тромава нормативна уредба:** Процедурите за получаване на разрешителни и съгласувания за някои енергийно ефективни проекти могат да бъдат дълги и бюрократични.
- **Липса на ясни и стабилни дългосрочни политики:** Несигурността в дългосрочните енергийни политики може да възпрепятства дългосрочните инвестиции в енергийна ефективност.
- **Недостатъчен контрол и прилагане на съществуващите норми:** Липсата на ефективен контрол върху спазването на строителните норми за енергийна ефективност води до ниско качество на строителството и пропуснати възможности за спестявания.

Организационни и поведенчески пречки:

- **Липса на вътрешна мотивация и ангажираност:** В много организации енергийната ефективност не е приоритет и липсва вътрешна мотивация за предприемане на мерки.
- **Разделени стимули:** В наети жилища или сгради, където сметките за енергия се плащат от наемателите, собствениците често нямат стимул да инвестират в енергийна ефективност.
- **Инерция и съпротивление срещу промените:** Хората и организациите често се придържат към познати практики и се съпротивляват на промените, дори ако те са икономически изгодни в дългосрочен план.
- **Липса на координация и сътрудничество:** Успешното изпълнение на мащабни енергийно ефективни проекти често изисква координация между различни участници (собственици, наематели, общини, доставчици), което може да бъде трудно.

Преодоляването на тези пречки изисква комплексен подход, включващ целенасочени политики, финансови стимули, информационни кампании, улесняване на административните процедури и насърчаване на сътрудничеството между всички заинтересовани страни.

тел.0702/6-23-23; факс.0702/6-23-55; https://bobovdol.egov.bg; email: obshtina@bobovdol.egov.bg ; ул."27-МИ Октомври"№ 2

Основна пречка за изпълнение на енергийно ефективните мероприятия, относимо към публичния сграден фонд на община Бобов дол, е липсата на средства за тяхното финансиране. Предвид тежкото финансово състояние Община Бобов дол следва активно да търси и проучва наличните донорски програми, които са характерни със специфични изисквания и приоритети, което изисква се разработват качествени проектни предложения, за да се възползва от възможностите за финансиране на енергийно ефективни мероприятия.

4.3. Потенциал

4.3.1. Общ анализ на потенциала за енергийна ефективност в Община Бобов дол:

Община Бобов дол е ангажирана с отоплението на:

- Детска градина – ОДЗ кв. „Миньор" гр. Бобов дол – отоплява се с водогрейни котли 2 (два) броя на течно гориво / нафта/ и филиал ЦДГ „Христо Ботев", кв. „Хр. Ботев", гр. Бобов дол – отоплява се с водогреен котел 1 (един) брой на течно гориво / нафта/.

- Детска градина – ЦДГ „Миньор" – град Бобов дол – отоплява се с водогреен котел на течно гориво /нафта/

- Сградата на Общинска Администрация Бобов дол – отоплява се с два броя водогрейни котли на течно гориво /нафта/ и внедрена GI5000 система за производство на водород.

- Спортна зала – Борба – отоплява се с 1 бр. водогреен котел на твърдо гориво 36 kW и ел.енергия.

- Сградите на кметства по населени места, както следва:

  - с. Мламолово – ел. енергия – климатик
  - с. Мало село – ел. енергия– климатик
  - с. Големо село – ел. енергия – климатик
  - с. Паничарево – ел. енергия - калорифер
  - с. Шатрово – ел. енергия – климатик
  - с. Коркина – ел. енергия – климатик

- с. Новоселяне – ел. енергия – ел. печка
- с. Блато – ел. енергия - конвектор
- с. Мали Върбовник – ел. енергия - конвектор
- с. Голем Върбовник – ел. енергия - конвектор
- с. Бабинска река – ел. енергия – климатик
- с. Голема фуча – ел. енергия – климатик
- с. Мала фуча – ел. енергия – климатик
- с. Бабино – ел. енергия – климатик
- с. Горна Козница – ел. енергия – климатик
- с. Долистово – ел. енергия – конвектор

Намаляване разходите за отопление и ел.енергия е възможно чрез подобряване състоянието на отоплителните инсталации и сградния фонд, като се приложат енергийно ефективни мероприятия. **Възможни енергийно ефективни мероприятия:**

- **Подобряване на топлоизолацията:**
  - Топлоизолиране на външните стени.
  - Топлоизолиране на покрива и подпокривното пространство.
  - Топлоизолиране на подовете.
- **Смяна на дограма:**
  - Подмяна на старите прозорци и врати с енергоефективни PVC или алуминиеви профили с нискоемисионни стъклопакети.
- **Модернизация на отоплителните и охладителни системи:**
  - Подмяна на неефективните котли с кондензни газови котли, котли на биомаса или термопомпи.
  - Инсталиране на енергоефективни климатични системи с висок коефициент на полезно действие (SEER/SCOP).
  - Внедряване на системи за регулиране на отоплението по зони и с термостати.
- **Внедряване на енергоефективно осветление:**
  - Замяна на старите лампи с LED осветителни тела.
  - Инсталиране на сензори за движение и присъствие за автоматично управление на осветлението в коридори, тоалетни и други общи части.
  - Оптимизиране на естественото осветление.

- **Инсталиране на системи за управление на енергията:**
  - Внедряване на BMS (Building Management System) за централизирано управление и мониторинг на енергийните системи.
  - Инсталиране на умни термостати и системи за дистанционно управление.
- **Използване на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ):**
  - Инсталиране на фотоволтаични системи на покривите за производство на електроенергия.
  - Инсталиране на соларни колектори за подгряване на вода.
  - Използване на биомаса за отопление (ако е подходящо и устойчиво).
- **Подобряване на ефективността на системите за топла вода:**
  - Подмяна на стари бойлери с енергоефективни модели.
  - Изолиране на тръбопроводите за топла вода.
  - Инсталиране на термопомпи за битова гореща вода.

Улично осветление:

Уличните осветителни тела са с консумирана мощност 15, 20, 30 w комплектовани с енергоспестяващи предимно LED осветители.

През изминалия програмен период Община Бобов дол ефективно работи по оптимизация разходите за улично осветление, въведени са нови високоефективни и с ниска консумация на ел. енергия осветители.

Енергийно ефективната оптимизация на уличното осветление е важна стъпка за намаляване на разходите за електроенергия, подобряване на качеството на осветлението и намаляване на въглеродния отпечатък. Тя включва редица мерки и технологии, насочени към по-ефективното използване на електроенергия за осветяване на обществените пространства през нощта.

Основни стъпки и мерки за енергийно ефективна оптимизация на уличното осветление:

Одит на съществуващата система:

- **Инвентаризация:** Подробно картографиране на всички осветителни тела, стълбове, кабели и контролни системи.
- **Оценка на състоянието:** Проверка на техническото състояние на съоръженията, идентифициране на амортизирани и неефективни елементи.
- **Измерване на осветеността:** Измерване на нивата на осветеност в различни точки, за да се оцени съответствието с нормативните изисквания и нуждите на различните зони (жилищни, пътни, пешеходни).

- **Анализ на енергопотреблението:** Събиране на данни за консумацията на електроенергия на съществуващата система.

Планиране и проектиране на нова, енергийно ефективна система:

- **Определяне на целите:** Ясно дефиниране на целите на оптимизацията (намаляване на разходите, подобряване на осветеността, намаляване на емисиите и др.).
- **Избор на енергоефективни осветителни тела:** Замяна на старите лампи с LED (светодиодни) осветителни тела. LED технологията предлага значително по-висока енергийна ефективност, по-дълъг живот, по-добро цветопредаване и възможност за димиране(управление на осветлението).
- **Оптимизиране на разположението на осветителните тела:** Преразглеждане на разстоянията между стълбовете и височината на монтаж, за да се осигури равномерно и ефективно осветление, без излишно застъпване или тъмни зони.
- **Избор на подходящи оптични системи:** Използване на рефлектори и лещи, които насочват светлината ефективно към осветяваната площ, минимизирайки светлинното замърсяване.

Внедряване на интелигентни системи за управление:

- **Димиране:** Възможност за регулиране на интензитета на светлината в зависимост от нуждите (например, намаляване през нощта, когато трафикът е по-слаб). Това може да се реализира чрез таймери, фотоклетки или централизирани системи за управление.
- **Детектори за движение:** В зони с по-рядко движение (пешеходни пътеки, паркове) могат да се инсталират детектори, които да увеличават интензитета на светлината само при наличие на преминаващи.
- **Централизирани системи за управление и мониторинг:** Внедряване на системи, които позволяват дистанционно управление, наблюдение на състоянието на осветителните тела и събиране на данни за консумацията на енергия. Това улеснява поддръжката и оптимизацията на системата.

Използване на възобновяеми енергийни източници (потенциално):

- В определени случаи може да се обмисли интегрирането на фотоволтаични панели към осветителните стълбове или в близост до осветителната система за частично или пълно захранване с енергия.

Поддръжка и мониторинг:

- Редовна поддръжка на осветителните тела и системите за управление, за да се гарантира тяхната ефективна работа.
- Мониторинг на енергопотреблението и нивата на осветеност, за да се идентифицират евентуални проблеми и да се извършват допълнителни оптимизации.

Ползи от енергийно ефективната оптимизация на уличното осветление:

- **Намаляване на разходите за електроенергия:** LED осветителните тела консумират значително по-малко енергия в сравнение с традиционните лампи.
- **Дълъг живот на осветителните тела:** LED лампите имат много по-дълъг експлоатационен живот, което намалява разходите за поддръжка и замяна.
- **По-добро качество на осветлението:** LED светлината е по-равномерна, с по-добро цветопредаване, което повишава безопасността на движение и комфорта на пешеходците.
- **Намаляване на светлинното замърсяване:** LED осветителните тела позволяват по-прецизно насочване на светлината, което намалява разсейването ѝ в небето и околната среда.
- **Намаляване на въглеродния отпечатък:** По-ниското енергопотребление води до по-малки емисии на парникови газове.
- **Възможност за интелигентно управление:** Системите за димиране и управление позволяват адаптиране на осветлението към реалните нужди, което води до допълнителни икономии на енергия.

Стъпки за енергийно ефективна оптимизация на уличното си осветление:

- Изготвяне на енергиен одит на съществуващата система.
- Разработване на дългосрочна стратегия и план за действие за модернизация на уличното осветление.
- Търсене на възможности за финансиране от национални и европейски програми, както и от други донорски източници.
- Провеждане на обществени обсъждания за информиране на гражданите и събиране на мнения.
- Възлагане на проектирането и изпълнението на квалифицирани фирми.
- Осигуряване на редовна поддръжка и мониторинг на новата система**.**

Енергийно ефективната оптимизация на уличното осветление е инвестиция, която се възвръща многократно чрез намалени разходи, по-безопасна и по-приятна жизнена среда и принос към опазването на околната среда.

5.ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ (ПЕЕ)

Цел на Програмата за енергийна ефективност (ПЕЕ)

5.1. Цели

Основните цели на Програмата за енергийна ефективност (ПЕЕ) са да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки, които да доведат до енергийни спестявания, както и програмите и проектите за тяхното изпълнение. Също така чрез ПЕЕ е определено текущото състояние на енергийното потребление на всички обекти, на база на което ще бъдат определени възможните нива на намаляване на енергийните разходи.

Общите цели на ПЕЕ се определят въз основа на приоритетите за развитие на общината като цяло и са съобразени с общите цели за развитие на района за планиране, както и със спецификата и потенциала на областта. Програмата за енергийна ефективност е насочена предимно към общинския сектор – сградите и услугите, при които общината изпълнява функцията си на консуматор на енергия. Мерките се съсредоточават предимно в сгради в почти всички сектори на общината.

Основната цел на Програмата за енергийна ефективност (ПЕЕ) на община Бобов дол е да се подобри енергийната ефективност на сградния фонд, общественото осветление и общинския транспорт, както и да се стимулира използването на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) на територията на общината. Програмата цели да допринесе за:

- Намаляване на енергийната интензивност и разходите за енергия на общинските и частни сгради.
- Подобряване на качеството на живот на гражданите чрез създаване на по-комфортна и здравословна среда.
- Намаляване на емисиите на парникови газове и опазване на околната среда.
- Развитие на устойчива енергийна политика на местно ниво.
- Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика.

Обхват на Програмата за енергийна ефективност (ПЕЕ) - Програмата обхваща следните основни сектори:

- **Сграден фонд:**
    - Общински сгради (училища, детски градини, административни сгради и др.)

- Жилищни сгради (многофамилни и еднофамилни)
- Търговски и обществени сгради

- **Обществено осветление:**
  - Модернизация на уличното осветление с енергоефективни осветителни тела.
  - Въвеждане на системи за управление на осветлението.
- **Общински транспорт:**
  - Подобряване на ефективността на общинския транспорт.
  - Насърчаване на използването на електрически и хибридни превозни средства.
- **Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ):**
  - Инсталиране на фотоволтаични системи върху покривите на общински и частни сгради.
  - Използване на биомаса и други ВЕИ за отопление и производство на електроенергия.
- **Информационни и образователни дейности:**
  - Повишаване на осведомеността на гражданите относно енергийната ефективност и ВЕИ.
  - Провеждане на информационни кампании и обучения.

Принципи на Програмата:

- Интегриран подход: отчитане на всички аспекти на енергийната ефективност и ВЕИ.
- Участие на заинтересованите страни: включване на граждани, бизнес, неправителствени организации и други в процеса на разработване и изпълнение на програмата.
- Икономическа ефективност: прилагане на мерки с доказан икономически ефект.
- Устойчивост: осигуряване на дългосрочни ползи за околната среда и обществото.

Очаквани резултати - Изпълнението на програмата се очаква да доведе до:

- Намаляване на потреблението на енергия в общината.

- Намаляване на разходите за енергия на гражданите и общинския бюджет.
- Подобряване на качеството на атмосферния въздух.
- Създаване на нови работни места в сектора на енергийната ефективност и ВЕИ.
- Повишаване на енергийната независимост на общината.

Общинската програма за енергийна ефективност отговаря и на националните приоритети за реализация на енергоспестяване и намаляване на вредните емисии в атмосферата.

Стратегическа цел на ПЕЕ - „ Постигане на устойчиво развитие чрез реализиране на по-високи нива на енергийна ефективност ”

Община Бобов дол определя следните цели в програмата за енергийна ефективност:

- намаляване на разходите за горива и енергия;
- намаляване бюджетните разходи за енергия;
- намаляване на замърсяването на околната среда - намаляване на вредните емисии в атмосферата;
- създаване условия за изграждане на ВЕИ и използване на биомаса;

Постигането на целите може да стане чрез:

- обединяване и координиране действията по енергоспестяване в обществения сектор – обществени сгради, сгради на образованието и здравеопазването, административното управление;
- разработване на проекти за енергийна ефективност - оценка на техническите възможности и ресурсите;
- обосновка и защита на конкретни проекти пред финансови институции;
- създаване на предпоставки за влагане на инвестиции и финансиране на мерки, свързани с ефективното енергоуправление и използването на ВЕИ;

5.1.1. Подцели:

- Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради:

- Извършване обследване за енергийна ефективност на обществени общински сгради в експлоатация.
- Изолация на външни стени;
- Изолация на под;
- Изолация на покрив;
- Подмяна на дограма;
- Енергоспестяващи мерки по котелни инсталации;
- Енергоспестяващи мерки по прибори за измерване, контрол и управление;
- Енергоспестяващи мерки по сградни инсталации;

- Подобряване качеството на енергийните услуги:
  - Достигане на нормативните изисквания за осветеност в учебни, детски, социални и здравни заведения, улици, пешеходни зони и др.;
  - Осигуряване на оптимални условия за работна среда;
  - Постепенна подмяна на остарелия и амортизиран автопарк.

5.1.2. Структуриране на целите по сектори

При разработването на ПЕЕ се прилага метода на приоритетните целеви групи, като се разглеждат нуждите на групи крайни потребители със сравним модел на потребление на енергията.

Изборът на целеви групи се извършва, след преценка на направените разходи за енергия в натурално и стойностно изражение, потенциала за реализиране на икономии, социалната значимост, нивото на комфорт, степента на влияние на структурите на администрацията, желанието на отделните структури към общината и др.

Възможностите за реализиране на проекти за енергийна ефективност в Община Бобов дол се насочват към прилагане на енергийно-ефективни мероприятия на няколко сектора:

- Сектор сгради:Детски градини, читалища, центрове за социални услуги, сградата на Общинска администрация, кметства и др.
- Сектор " Възобновяеми енергийни източници и енергия от биомаса";

- Сектор "Информация и публичност"

В сектор "Сграден фонд" най- ефективните енергоспестяващи мерки са:

Енергийно обследване на сградите.

Подмяна на съществуващата дървена и стоманена дограма с нова пластмасова и алуминиева дограма със стъклопакет с нискоемисионно стъкло;

Топлоизолация на покриви;

Полагане на фасадна топлоизолация;

Повишаване ефективността на отоплителната инсталация и въвеждане на система за автоматично регулиране ;

Подмяна на котелни инсталации с високоефективни изгарящи биомаса;

Внедряване на възобновяеми енергийни източници (напр. за сградите с непрекъсната употреба, като детски градини, болници, соц.домове и др.) е подходящо поставянето на термосоларни инсталации за топла вода.

В сектор "Възобновяеми енергийни източници и енергия от биомаса" могат да се приложат мерки за енергийна ефективност както в общинския сектор така и по инициатива на частни ползватели и инвеститори. Целта е използването на горива и енергия, замърсяващи по-малко околната среда, предотвратяването и решаването на екологичните проблеми в общината ще се предприемат действия за повишаване информираността на живеещите за възможностите за въвеждане и използване на енергия от възобновяеми енергийни източници. През последните години нараства интересът към слънчевите колектори и системи за затопляне на вода, тъй като за нашата климатична зона слънчевите системи могат да доставят от 50 до 75 % от потребностите от топла вода. Териториалното разположение на Общината дава големи възможности за изграждане и на фотоволтаични системи за производство на ел.енергия, както и за инсталиране на високоефективни инсталации изгарящи биомаса.

В сектор Информация / Информиране: С цел намаляване използването на горива, замърсяващи околната среда и растящите изисквания на населението по отношение на опазването на околната среда и подобряване на качеството на живот, предотвратяването и решаването на екологичните проблеми в общината, следва да се предприемат действия за повишаване информираността на живеещите за възможностите за въвеждане на енергоспестяващи мерки и използване на енергия от възобновяеми енергийни източници.

Осигуряване на участие в обучение по енергиен мениджмънт на специалисти от общинската администрация, работещи в областта на енергийната ефективност;

Информираност, култура и знания на ръководния персонал на общинските обекти; Експерти и специалисти в общинската администрация за разработване и реализиране на проекти по енергийна ефективност;

Квалификация на експлоатиращия персонал;

Предоставяне на информация по отношение на подобряването на енергийните характеристики на обществените и жилищните сгради /подобряване на топлоизолацията, повишаване енергийната ефективност на осветлението, въвеждане на енергийно ефективни уреди, което ще доведе до намаляване на енергопотреблението/ и възможностите за финансирането им;

Предоставяне на информация за възможностите за включване в проекти за намаляване на енергийното потребление в енергоемките сектори на промишлеността.

5.1.3. Специфични цели, дейности, мерки, срокове и очаквани резултати от тях

След направените анализи и оценка на изходното състояние, както и на потенциала за енергийна ефективност в различните сектори на община Бобов дол са определени целите и избрани приоритетни проекти, които да се изпълняват в рамките на Програмата за енергийна ефективност за периода 2025-2029 год. Мерките, инвестиционните проекти, необходими инвестиции, срокове и финансовото им осигуряване**,** както и кратко описание на предвидените неинвестиционни дейности.

ЦЕЛ №1: Прилагане на пакети от мерки за подобряване на енергийната ефективност на общинският сграден фонд, както и изграждане на ВЕИ инсталации ..

Мярка 1.: Намаляване на количеството на консумираната енергия и повишаване на енергийната ефективност в общинските сгради вкл. изграждане на ВЕИ инсталации за собствени нужди

Очаквани резултати:

- Обновена сграда (публична общинска собственост) за култура с внедрени мерки за енергийна ефективност;
- Подобряване на експлоатационните характеристики за удължаване на жизнения цикъл на сградата.

- Подобрена публична инфраструктура с РЗП съгласно техническите характеристика на сградите
- Постигане на минимум 30 % от спестяванията на първична енергия за всяка сграда при спазването на „принципът за ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01 по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/8524);
- Оптимизиране на бюджетните разходи в резултат на постигнатите икономии на енергия от изпълнените енергоефективни мерки, спрямо нормативно определените за предходни периоди;
- Намаляване емисиите от CO2 до 3% за периода 2025-2029 г.;
- Подобрен комфорт на обитаване в обновените сгради;
- Удължен живот на санираните сгради и техните инсталации и съоръжения.
- Възможност за прилагане на мерки по енергийна ефективност при тръжните процедури.

Подготвитерлни дейности:

Изготвяне на технически паспорт;

Обследване за енергийна ефективност ;

Проучване възможността за външно финансиране на проекта;

Изготвяне на техническо задание за проектиране;

Изготвяне на Инвестиционен проект;

Подготовка на документи за процедури по ЗОП;

Инвестиционни проекти:

Внедряване на инвестиционни проекти за енергоефективни дейности и рехабилитация на сградите.

Инсталиране до 2029 г. на Фотоволтаични централи(с цел електрозахранване) и/или термосоларни инсталации за топла вода на общински сгради с целогодишно използване.

Мярка 2.: Изграждане на общински ВЕИ инсталации с цел продажба

Очаквани резултати:

Приходи от продажба на ел. енергия

Намаляване на емисиите от CO_2 с 0,5 % годишно;

Осигуряване на социална политика на общината насочена към хора в неравностойно положение;

Възможност за прилагане на мерки по енергийна ефективност при тръжните процедури.

Подготвитерлни дейности:

Проучване възможността за външно финансиране на проекта;

Изготвяне на техническо задание за проектиране;

Изготвяне на Инвестиционен проект;

Подготовка на документи за процедури по ЗОП;

Инвестиционни проекти:

Внедряване на инвестиционни проекти за ВЕИ инсталации.

ЦЕЛ № 2: Повишаване на енергийната ефективност в жилищните сгради на територията на общината

Мярка 2.1.: Подпомагане на процесите по цялостна реновация на жилищния сграден фонд

Очаквани резултати:

Намаляване на годишните разходи на енергия с 2% годишно;

Намаляване на емисиите CO_2;

Подобрен комфорт на обитаване в обновените сгради;

Удължен живот на изброените сгради и на техните инсталации и съоръжения.

Неинвестиционни дейности:

Насърчаване на проекти за енергийна ефективност в жилищни сгради;

Подготовка и провеждане на кампания за насърчаване на повишаването на енергийната ефективност в жилищните сгради;

Насърчаване на използването на ВЕИ жилищни сгради;

Информиране на жителите на общината за възможни финансови схеми за реализиране на частни проекти за ЕЕ и ВЕИ;

Оказване на техническа помощ за осъществяването на инвестиционни проекти за повишаване на енергийната ефективност;

5.2. Обхват на Общинския план и програма за енергийна ефективност

Изпълнението на Общинския програмата за енергийна ефективност ще се осъществи за период от 5 години. За целия период ще се вземе под внимание финансовото осигуряване и финансовата тежест на програмата върху общинския бюджет, както и възможностите за финансиране изготвянето на проектните предложения от фаза идея, фаза инвестиционно проектиране, вкл. предпроектни проучвания изготвяне на основна техническа документация(технически и енергиен паспорт), изготвяне на анализ разходи-ползи и реализиране на проектното предложение.

6.ИЗБОР НА ПРОГРАМИ ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ

ОБОБОЩЕНА ТАБЛИЦА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

№	Обект - сграда	Приложени ЕЕ мероприятия	Необходими ЕЕ мероприятия
1.	***ОбА Бобов дол:***	Частично подменена дограма – дървен стъклопакет; Подменени чугунени с AI радиатори; Подменен водогреен котел; Внедрена GI5000 система за производство на водород.	Топлоизолация на административна сграда ; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Монтаж на термопомпен агрегат за климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
2.	***Общински дом на културата и читалище „Миньор"***	Частично подменена дограма – PVC стъклопакет;	Топлоизолация на сградата; Подмяна на дограма; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична

			централа за собствени нужди; Монтаж на термопомпен агрегат за климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
3.	***Читалище „Просвета", кв. Христо Ботев***	Частично подменена дограма – PVC стъклопакет;	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Монтаж на термопомпен агрегат за климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
4.	***Целодневна детска градина, кв. Хр.Ботев***	Подменен водогреен котел на твърдо гориво с водогреен котел на течно гориво(нафта)	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Монтаж на термопомпен агрегат за климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
5.	***СУ „Хр.Ботев"***	Външна топлоизолация 5 см; Топлоизолация на подпокривното пространство; Подменени керемиди; Подмяна на олуци и	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и

		водосточни тръби; Подменена дървена дограма с PVC такава и AI врати; Подменена подова настилка; Подменен водогреен котел на твърдо гориво с високоефективен също на твърдо гориво. Хидроизолация на физкултурен салон; Внедрена GI5000 система за производство на водород.	водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Монтаж на термопомпен агрегат за климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
6.	***ОУ „Н.И.Вапцаров"***	Външна топлоизолация 5 см; Топлоизолация на подпокривното пространство; Подменени керемиди; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Подменена дървена дограма с PVC такава и AL- врати; Подменена подова настилка; Подменен водогреен котел на твърдо гориво с високоефективен също на твърдо гориво. Подменени чугунени радиатори с панелни; Внедрена GI5000 система за производство на водород.	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Монтаж на термопомпен агрегат за климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
7.	***Център за настаняване от семеен тип и Център за социална интеграция и рехабилитация***	Външна топлоизолация 5 см; Топлоизолация на подпокривното пространство 10 см минерална вата свободно подредена, без паро и хидроизолация; PVC дограма; Отопление с климатици и ел. конвектори;	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Монтаж на термопомпен

			агрегат за климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
8.	***Кметство-Мало село***		Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Монтаж на термопомпен агрегат за климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
9.	***Кметство-Мала фуча***		Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Монтаж на термопомпен агрегат за климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
10.	***Улично и парково осветление***	Подмяна на уличните осветителни тела и уличните осветители с LED и енергоспестявващи;	Подмяна на уличните осветителни тела и уличните осветители с LED и енергоспестявващи; Монтаж на соларни системи за улично и парково осветление; Внедряване на интелигентни системи за управление:

			Димиране; Детектор за движение Централизирани системи за управление и мониторинг;
11.	***Културен дом с. Мламолово***	Частично подменена дограма – PVC стъклопакет;	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Монтаж на термопомпен агрегат за климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
12.	***Кметство с. Мламолово***	Частично подменена дограма – PVC стъклопакет;	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
13.	***Кметство с. Големо село***	Частично подменена дограма – PVC стъклопакет;	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична

			централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
14.	***Кметство с. Мали Върбовник***	Частично подменена дограма – PVC стъклопакет;	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
15	***Кметство с. Долистово***		Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
16.	***Кметство с. Шатрово***		Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата;

			Монтаж на бойлери за топла вода;
17.	***Кметство с. Паничарево***		Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
18.	***Кметство с. Коркина***	Частично подменена дограма – PVC стъклопакет;	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
19.	***Кметство с. Бабино***	Частично подменена дограма – PVC стъклопакет;	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;

20.	***Кметство с. Горна Козница***		Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
21.	***Спортна зала по борба***	Частично подменена дограма – PVC стъклопакет;	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;

НЕОБХОДИМИ СРЕДСТВА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ЦЕЛОГОДИШНО НАТОВАРЕНИЯ ОБЩИНСКИ СГРАДЕН ФОНД

№	**ОБЕКТ**	**ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ ЛВ.**	**ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ**	**ЗАБЕЛЕЖКА**
1.	***ОбА Бобов дол***	**1 700 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо;

				Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
2.	***Общински дом на културата и читалище „Миньор", кв. 47***	**1 300 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
3.	***Читалище „Просвета", кв. Христо Ботев***	**800 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и

				водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
4.	***Целодневна детска градина, кв. Хр.Ботев***	**700 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
5.	***Център за настаняване от семеен тип и Център за социална интеграция и рехабилитация***	**600 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното

				пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
6.	***Улично осветление***	**1 200 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Подмяна на уличните осветителни тела и уличните осветители с LED и енергоспестяващи; Монтаж на соларни системи за улично и парково осветление; Внедряване на интелигентни системи за управление: Димиране; Детектор за движение Централизирани системи за управление и мониторинг;
7.	***Културен дом с. Мламолово***	**900 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на

				сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
8.	***Кметство с. Мламолово***	**750 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
9.	***Кметство с. Големо село***	**750 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;

10.	***Кметство с. Мали Върбовник***	**700 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
11.	***Кметство с. Долистово***	**740 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
12.	***Кметство с. Шатрово***	**700 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР;**	Топлоизолация на сградата;

тел.0702/6-23-23; факс.0702/6-23-55; https://bobovdol.egov.bg; email: obshtina@bobovdol.egov.bg ; ул."27-МИ Октомври"№ 2

			НПВУ;	Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
13.	***Кметство с. Паничарево***	**600 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
14.	***Кметство с. Коркина***	**700 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с

				енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
15.	***Кметство с. Бабино***	**800 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
16.	***Кметство с. Горна Козница***	**600 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив;

				Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;
17.	***Спортна зала по борба***	**720 000**	**Фонд ЕЕ; ЕФРР; НПВУ;**	Топлоизолация на сградата; Подмяна на прозорци; Подмяна на осветлението с енергоспестяващо; Частичен ремонт на покрив; Подмяна на олуци и водосточни тръби; Топлоизолация на подпокривното пространство; Изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди; Климатизация на сградата; Монтаж на бойлери за топла вода;

7.ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ 2020-2024Г.

Прилагането на програмата ще допринесе за повишаването на жизнения стандарт на населението, опазването на околната среда и подобряването на екологичната обстановка, изграждането на нова и разширяването на съществуващата инфраструктура, които са приоритети за развитието на общината.

Чрез повишаване на енергийната ефективност ще се намалят разходите на общинския бюджет и ще се осигурят средства за решаване на други жизнено важни обществени проблеми.

Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на ПЕЕ са следните:

- Икономия на топлинна енергия;
- Икономия на електрическа енергия;
- Икономия на гориво;
- Намалени емисии парникови газове;
- Икономия на средства.

Освен горните практически резултати, изпълнението на ПЕЕ ще доведе до:

- Опазване на околната среда;
- Замяна на енергия от класически източници;
- Забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийни ресурси;
- Подобряване на условията и стандарта на живот на хората;
- Диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на обектите от цените на горива и енергии;
- Създаване на нови пазарни възможности за търговци /производители, фирми за услуги и т.н./ и разкриване на нови работни места;
- Създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици, по-голяма сигурност на доставките и намаляване на цената на първичните енергоресурси;

Подпомагане постигането на устойчиво енергийно развитие и подобряване на показателите на околната среда, свързано с изпълнение на поетите задължения от Република България относно: Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата.

Очакваните ефекти от прилагането на програмата за енергийна ефективност е в следните области:

Енергийна инфраструктура – оценяване на съществуващите възможности за икономии, с помощта на енергийните показатели, повишаване на информираността за ползите и предимствата по отношение на енергийната ефективност, намаляване на енергопотреблението, оползотворяване на местни ВЕИ, постигане на устойчиво енергийно развитие,повишаване на съзнанието на подрастващите в ефективно ползване на горива, енергия и вода.

Общински сграден фонд – намаляване на емисиите от парникови газове в околната среда; намаляване потреблението на горива и ел. енергия; привеждане на сградите в съответствие със стандартите за енергийна ефективност и изискванията на законодателството в областта на енергийната ефективност; повишаване комфорта на обитаване в сградите.

Жилищен сектор, промишленост – повишаване на общественото съзнание при ползването на горива, енергия и вода; намаляване разходите и потреблението на горива, енергия и вода в частния и обществен сектор.

Кадрова политика в областта на енергийната ефективност- създаване на кадри, способни да провеждат ефективна енергийна политика на общинско ниво, както и да реализират проекти по енергийна ефективност .

8.ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Цикличен и многостранен процес за устойчиво бъдеще

Изпълнението на общинска програма за енергийна ефективност представлява сложен и многофазен процес, който изисква внимателно планиране, координиране на множество заинтересовани страни, ефективно управление на ресурси и непрекъснат мониторинг и оценка. Успешното реализиране на такава програма е ключово за постигането на устойчиво енергийно бъдеще на местната общност, намаляване на въглеродния отпечатък, подобряване на качеството на живот на гражданите и стимулиране на местната икономика. Етапите на изпълнение не са линейни, а често се преплитат и итерират, формирайки динамичен цикъл на подобрение.

Фаза на планиране и подготовка:

- **Идентифициране на нужди и потенциал:** Първият етап включва задълбочен анализ на енергийната ситуация в общината. Това включва събиране и анализ на данни за енергийното потребление в различни сектори (жилищни сгради, обществени сгради, улично осветление, транспорт, промишленост), идентифициране на основните източници на неефективност и оценка на потенциала за енергийни спестявания и използване на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Провеждат се консултации със заинтересовани страни – граждани, бизнес, неправителствени организации, експерти.

- **Разработване на стратегически цели и приоритети:** На базата на анализа се формулират ясни, измерими, постижими, релевантни и времево обвързани (SMART) цели на програмата. Определят се приоритетните области на интервенция, като например саниране на обществени и жилищни сгради, модернизация на уличното осветление, насърчаване на устойчив транспорт, изграждане на мощности за производство на енергия от ВЕИ.
- **Създаване на правна и регулаторна рамка:** Общината трябва да осигури подходяща правна и регулаторна среда за изпълнение на програмата. Това може да включва приемане на местни наредби, стимулиращи енергийната ефективност, опростяване на административни процедури за проекти в тази област и създаване на механизми за контрол и санкции при неспазване на изискванията.
- **Разработване на финансова стратегия и осигуряване на финансиране:** Определят се потенциалните източници на финансиране – общински бюджет, национални и европейски фондове, частни инвестиции, публично-частни партньорства. Разработва се подробен финансов план, включващ разходи за отделните мерки, механизми за управление на средствата и оценка на финансовата устойчивост на програмата.
- **Изграждане на организационна структура и екип:** Създава се екип, отговорен за управлението и изпълнението на програмата, с ясни роли и отговорности. При необходимост се привличат външни експерти и консултанти. Изграждат се механизми за координация между различните общински звена и външни партньори.
- **Разработване на комуникационна стратегия:** Създава се план за информиране и ангажиране на обществеността относно целите, мерките и ползите от програмата. Провеждат се информационни кампании, публични обсъждания и се използват различни комуникационни канали.

Фаза на изпълнение и внедряване:

- **Детайлно проектиране и техническа подготовка:** След определяне на конкретните мерки се пристъпва към детайлно проектиране и разработване на техническа документация. Това включва изготвяне на работни проекти, спецификации, тръжни документации и получаване на необходимите разрешителни.
- **Провеждане на процедури за избор на изпълнители:** Извършват се прозрачни и конкурентни процедури за избор на изпълнители на строително-монтажни работи, доставка на оборудване и предоставяне на консултантски услуги.
- **Реализация на мерките за енергийна ефективност:** Извършват се строително-монтажните работи, доставя се и се монтира необходимото оборудване, внедряват се мерките за енергийна ефективност в съответствие с одобрените проекти и графици.
- **Управление на проекти и контрол на качеството:** Осъществява се ефективно управление на проектите, включващо контрол на срокове, бюджет, качество на изпълнение и съответствие с техническите спецификации. Провежда се редовен мониторинг на напредъка и се предприемат коригиращи действия при отклонения.

- **Ангажиране на общността и повишаване на осведомеността:** Продължават се информационните кампании и се насърчава участието на гражданите и бизнеса в изпълнението на програмата. Предоставят се консултации и се организират обучения за енергийна ефективност.

Фаза на мониторинг и оценка:

- **Събиране и анализ на данни:** След внедряването на мерките се събират данни за енергийното потребление, генерираната енергия от ВЕИ, намалените емисии на парникови газове и други ключови показатели за ефективност. Извършва се анализ на събраните данни.
- **Оценка на постигнатите резултати:** Оценява се степента на постигане на заложените цели и приоритети на програмата. Анализират се икономическите, социалните и екологичните въздействия на внедрените мерки.
- **Идентифициране на добри практики и проблеми:** Анализират се факторите, допринесли за успеха или неуспеха на отделни мерки и етапи от програмата. Идентифицират се добри практики, които могат да бъдат мултиплицирани, както и възникнали проблеми и предизвикателства.
- **Разработване на препоръки за подобрение:** На базата на резултатите от оценката се разработват препоръки за подобряване на бъдещи инициативи и за актуализация на самата програма.
- **Разпространение на резултатите:** Резултатите от мониторинга и оценката се публикуват и се разпространяват сред заинтересованите страни и широката общественост, с цел повишаване на прозрачността и насърчаване на последващи действия.

Фаза на устойчивост и развитие:

- **Институционализиране на енергийната ефективност:** Предприемат се мерки за интегриране на принципите на енергийна ефективност в дългосрочните планове и политики на общината. Създават се устойчиви механизми за финансиране и управление на енергийни проекти.
- **Непрекъснато подобряване и актуализация:** Програмата се разглежда като динамичен инструмент, който се нуждае от редовна актуализация и адаптиране към променящите се обстоятелства, технологични иновации и нови предизвикателства в областта на енергетиката и климата.
- **Насърчаване на иновации и нови технологии:** Общината активно следи и насърчава внедряването на нови и иновативни технологии в областта на енергийната ефективност и ВЕИ.
- **Изграждане на партньорства и сътрудничество:** Продължава се сътрудничеството с други общини, национални и международни организации, научни институти и бизнеса за обмяна на опит и реализиране на съвместни проекти.

Изпълнението на общинска програма за енергийна ефективност е дългосрочен и цикличен процес, който изисква ангажираност, експертиза, координация и прозрачност. Успешното реализиране на тези етапи е от съществено значение за постигането на

устойчиво енергийно бъдеще и подобряване на качеството на живот на местната общност.

Като се отчита специфичният характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки, дейности и проекти се предвижда Програмата за енергийна ефективност да се изпълнява следвайки нормативно определената етапност, например:

Обследване за енергийна ефективност на сгради и системи – това включва детайлно обследване за енергийната ефективност на общинските сгради, на системите за улично осветление и в промишлеността, анализ на фактическите енергийни баланси и идентифициране на проблемите, разработване на пакети от енергоспестяващи мерки;

Инвестиционно намерение - това включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целесъобразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението му и др. Тези проучвания следва да изяснят и положението по редица маркетингови, технологически и други въпроси;

Предварително проучване – необходимо е да се направи предварително /т. нар. предпроектно/ проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление – състояние на съоръженията, конструкциите, енергийните системи, изследване на енергийните разходи за последните години, перспективи за дългосрочността на експлоатация и др.

Инвестиционен проект – разработване на инвестиционен проект е необходимо в някои случаи, поради спецификата и обема на предвидените дейности, като е изцяло съобразен с действащото законодателство.

Подготовка и изпълнение на строителството – това включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително-монтажни дейности за постигане на поставената цел.

Мониторинг – за установяване на намалението на енергийното потребление след реализацията на съответните дейности и мерки, следва да се извършват ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжката на инсталациите, както и повторно обследване за енергийна ефективност след едногодишна експоатация с цел доказване на постигнатите енергийни спестявания.

9.ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

В момента Общината не разполага със достатъчно собствени бюджетни финансови средства за инвестиции в проекти по ЕЕ. В интерес на Общината е да реализира подобни проекти, тъй като изразходва значителни средства от бюджета си за енергийни ресурси. Реализирането на подобни проекти не само облекчават Общинския бюджет, но и водят до модернизация на обектите при гарантиран енергиен комфорт. Те са атрактивни и изгодни, тъй като генерират енергоспестяващи ефекти, а не разходи. При реализирането на проекти за подобряване на енергийната ефективност няма дълги периоди на строителство и средствата започват да се възстановяват веднага след влагането им. Инвестирането в енергийната ефективност не е самоцел, а е средство за намаляване на разходите, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда.

За реализиране на проектите, които са включени в Общинската програма по Енергийна ефективност, може да бъдат използвани следните източници на финансиране:

Републикански (държавен) бюджет - средствата за изпълнение на целевите годишни програми за осъществяване на мерки по ЕЕ се предвиждат ежегодно в републиканския бюджет, в съответствие с възможностите му;

Общински бюджет - собствени средства за изпълнение на целеви програми за осъществяване на мерки по ЕЕ - при ЕСКО договори от собствен капитал на изпълнителя или чрез предоставяне на участие в ПЧП на други инвеститори (търговски дружества, банки);

Заемен капитал - предоставян от финансови институции (банки, фондове, търговски дружества, включително и предприятията, предлагащи услуги в областта на енергийната ефективност), емисии на Общински облигационни заеми (ценни книжа), финансов лизинг и др.

Продажба на единици редуцирани емисии на парникови газове (използвайки механизмите на Протокола от Киото "съвместно изпълнение" и "международна търговия с енергии", както и чрез сключване на т. нар. "офсет" сделки);

Безвъзмездни средства (грант, субсидия) от различни фондове и международни програми;

За правилното прилагане на финансовите механизми и за да може Общината най-ефективно да се възползва от тях е необходимо: задълбочено проучване на условията за финансиране, правилно ориентиране на целите на конкретен проект към целите на определена програма или фонд, точна оценка на възможностите за съфинансиране и партньорство, достижими, изпълними и измерими екологични и

икономически ползи от проекта, ресурсно обезпечаване и ефективен контрол над дейностите и разходване на средствата.

Финансирането (цялостно или частично) на *проектите по Енергийна Ефективност може да се осъществи от различни източници,* като ползването на всеки от тях зависи от юридическия статут на собственика на проекта, както и от спецификата на самия проект, а именно:

Бюджетни средства

Средствата са съобразно възможностите на бюджета за съответната година.

При обекти общинска собственост средствата, предоставяни от републиканския бюджет, могат да бъдат заявени чрез бюджетите на общините и се определят като целеви субсидии от републиканския бюджет. За реализирането на програми за енергийна ефективност, в съответствие с изискванията на ЗЕЕ, съставяни всяка година от централните органи на изпълнителната власт, областните управители и другите държавни органи, се предвиждат средства от републиканския бюджет. Средствата са съобразно възможностите на бюджета за съответната година. При обекти със смесена собственост (държавна и общинска) средствата, предоставяни от републиканския бюджет, могат да бъдат заявени чрез бюджетите на съответните ведомства пропорционално на дялове им.

Отпуснатите от държавния бюджет средства трябва да бъдат изразходвани в рамките на една календарна година.

Собствени средства

Стопанските субекти могат да реализират предложените мерки за енергийна ефективност чрез собствени средства. Възможно е да ползват и някои от споменатите по- горе механизми.

Източници за финансиране на мерки по енергийна ефективност и насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници в България са:

Държавни субсидии – републикански бюджет;

Общински бюджет;

Собствени средства на заинтересованите лица;

Договори с гарантиран резултат;

Публично частно партньорство;

Финансиране по Оперативни програми;

Финансови схеми по Национални и европейски програми;

Кредити с грантове по специализираните кредитни линии.

10.НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЕЕ

Наблюдението на изпълнението на Общинската програма за енергийна ефективност се извършва от Областния съвет по енергийна ефективност и от Агенцията за устойчиво енергийно развитие. Тя ежегодно събира и обобщава информация за изпълнението на програмите за енергийна ефективност. Областния съвет по енергийна ефективност е другия орган, който със своя консултативен характер ще акцентира върху оценяването на конкретното изпълнение и даването на препоръки и насоки за работа при изпълнението на Общинските програми за енергийна ефективност.

В тази връзка и във връзка с изпълнение на нормативно задължителните си дейности общината организира наблюдението на програмата за енергийна ефективност, посредством:

- Оптимизиране на обема и повишаване достоверността на набираната статистическа информация;
- Създаване и поддържане на информационна система за състоянието на ЕЕ в Общината ;

За реалното отчитане на дейностите по Общинската програма за енергийна ефективност (Програмата) е необходимо въвеждане на процедури, които да позволяват сравняването на стойности и осигуряват прозрачност в процеса на изпълнение на Програмата, а именно:

Ежегодна оценка на резултатите от изпълнението и икономическия ефект на програмата по ЕЕ в Общината ;

Оптимизиране на обема и повишаване достоверността на набираната статистическа информация.

За изпълнение на всичко гореизложено се предвижда със заповед на Кмета, в съответствие с изискванията на Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ), да се създаде Общински съвет за енергийна ефективност (ОбСЕЕ) като организационна структура, отговорна за политиката на ЕЕ на общинско ниво.

На "Съвета по Енергийна Ефективност" ще се делегират следните основни права и задължения:

- периодични прегледи на постигнатия напредък по отношение на изпълнение на целите;
- анализи на резултатите от изпълнението на мерките и дейностите;
- оценка на степента на постигане на целите и на устойчивостта на резултатите;
- разглеждане на предложенията за промяна на мерките;
- предлагане на промени, свързани с постигането на целите на ПЕЕ;
- индикатори/показатели за това какво и как ще се наблюдава;
- периодичност на събираната информация;
- отговорностите по изпълнението, осъществяване на мониторинга и оценката.

Наблюдението и контролът на плана и на общинската програма по ЕЕ продължава през целия период на действие. Изготвя ежегоден отчет за изпълнение на програмата.

При необходимост от корекция и актуализация на програмата, кметът на общината внася предложение за това отново в Общински съвет. ПЕЕ *има отворен характер* и в срока на действие се усъвършенства, допълва и променя в зависимост от новопостъпилите данни, реалните потребности, срещаните проблеми и финансовите възможности.

Изпълнението на планираните действия във всяка програма може да изостане от предначертания график и действителните резултати да са различни по време и сила от това, което се очаква. Много проблеми от такъв характер могат да бъдат смекчени или предотвратени при изграждането на система за мониторинг и контрол. Тази система осигурява необходимите инструменти, които позволяват да се определи степента на изпълнение на планираните стратегически цели. Тя включва установяване на индикатори, наблюдение на изпълнението, съпоставка на действителното и очакваното изпълнение и предприемане на коригиращи действия, ако се налага. На първо място трябва да се създаде система от индикатори, която да показва дали общинската програма се изпълнява така, както е приета, а именно:

- бр. обновени жилищни сгради;
- бр. обследвани сгради;
- бр. обновени сгради – общинска собственост;

тел.0702/6-23-23; факс.0702/6-23-55; https://bobovdol.egov.bg; email: obshtina@bobovdol.egov.bg ; ул."27-МИ Октомври"№ 2

- бр. подменени осветителни тела с енергоспестяващи;
- спестени горива – тон;
- подменени отоплителни инсталации;
- спестена ел. енергия – kWh;
- използвани възобновяеми енергийни източници;
- спестени емисии;

При осъществяване на текущ контрол по изпълнението на целите и мерките на Общинската програма за енергийна ефективност съществено значение има процеса на оценяване. Оценките са структуроопределящ елемент на изпълнение на програмния документ и ориентир за правилността на провежданата политика по енергийна ефективност. За Програмата за енергийна ефективност, в зависимост от времевия хоризонт, се формират междинна и последваща оценка.

Междинната оценка се извършва след първата година на периода на действие на общинската програма за енергийна ефективност. В рамките на тази оценка следва да се оценят обобщените резултати от изпълнението му, като се прави и преглед на степента на достигане на формулираните цели и мерки и се отчетат възникналите положителни или отрицателни отклонения. Оценката следва да се извърши с конкретен анализ, въз основа на който да се предвиди съответната реакция. Това реално може да послужи и като начало на евентуално усъвършенстване и актуализация на програмата.

За целта е необходимо редовно да се докладва информация относно:

- Създаване и поддържане на информационна база за състоянието на ЕЕ в общината, оптимизиране на обема и повишаване на достоверността на набираната статистическа информация;
- Резултати от изпълнението и ефектите от плановете по ЕЕ в общината.

Последващата оценка, която следва да се извърши една година след приключване на срока на действие на плана, трябва да съдържа:

- Оценка на ефективността и ефикасността на използваните мерки, инструменти и ресурси за изпълнението на плана;
- Оценка на общото въздействие върху икономиката и околната среда в общината;

- Анализ на факторите при изпълнение на Общинската програма по енергийна ефективност;

- Изводи, относно същността и начина на прилагане на програмата за енергийна ефективност, както и на резултатите от осъществените мерки.

Оценката може да се осъществява от експертите на общинската администрация, но е възможно тя да се извършва от независим експерт.

Наблюдението и оценката трябва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчитат настъпващите промени, в резултат на интервенциите).

Оптималното осъществяване на дейностите по наблюдение и оценка на изпълнените или нереализирани цели от настоящата програма, ще позволи до голяма степен да се води успешна областна политика по енергийна ефективност.

11.ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

В съответствие с чл. 12, ал.5 от Закона за енергийна ефективност органите на държавната и местна власт ежегодно изпращат отчет до изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

В съответствие с чл.12, ал.7 от ЗЕЕ изпълнителният директор на АУЕР утвърждава образец на отчет на изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ. Този образец е разработен в таблична форма, посредством която се систематизират данните и резултатите (очаквани и постигнати) от изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ. Към образеца са разработени и указания за неговото попълване.

Отчет – Приложение 2- приложението се изтегля от сайта на АУЕР –не се прилага тук, защото подлежи на актуализация със заповед на Изпълнителния директор на АУЕР в зависимост от действащото законодателство .

Указания за попълване на отчетната форма 3- не се прилага тук, защото подлежи на актуализация със заповед на Изпълнителния директор на АУЕР в зависимост от действащото законодателство.

12.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изготвянето на набелязаните общински програми е задължителна част от държавната политика по ЕЕ и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването им и изпълнението на предвидените в тях проекти е част от регионалната политиката за устойчиво развитие. Мерките по ЕЕ ускоряват

икономическия растеж, подпомагат опазването на околната среда и повишават жизнения стандарт на населението в съответния регион.

От една страна законодателя е предвидил разработването на общински програми за ЕЕ да е задължителна част от държавната политика по ЕЕ. Националните краткосрочни програми се съставят от АУЕР въз основа на националната дългосрочна програма и програмите изготвени на отраслово, областно и общинско ниво. Част от държавната политика по ЕЕ са и задължителните обследвания на енергоемки обекти с годишно потребление над граници, определени в наредба за обследване за енергийна ефективност.

Енергийният мениджмънт на общината е съвкупност от дейности насочени към контрол и анализ на потреблението на енергия, планиране и внедряване на мерки за намаляване на енергийните разходи и за повишаване на енергийната ефективност, както и организиране на структури на общинско ниво, отговорни за провеждане на политиката за повишаване на енергийната ефективност, която води до устойчиво развитие на Общината.

Програмата е приета с Решение № ..... по Протокол № ..... от заседание на Общинския съвет, състояло се на ..... г.